

2024-05-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: MSN-2024-00099

Medborgarförslag - att namnge plats efter Tora Dahl

Inkom den 7 mars 2024

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden avslår medborgarförslaget om att använda memorialnamnet Tora Dahl för att namnge en plats.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit om att namnge en plats efter Tora Dahl, förslagsvis det lilla torget i Finnboda vid ICA-butiken till Tora Dahls torg.

Tora Dahl var författare som levde mellan åren 1886-1982. Hon bodde i Henriksdal fram till 11 års ålder, då hon flyttade ifrån Nacka. Hon återvände aldrig senare i livet till Nacka. 1965 blev hon första kvinna att mottaga Litteraturfrämjandets stora pris.

Sedan den 1 juli 2000 finns en hänsynsparagraf införd i kulturmiljölagen med föreskrifter om att tillämpa *God ortnamnsed*. Grundat på god ortnamnsed arbetar namnberedningen gällande memorialnamn, bland annat utifrån aspekten att personer som memoreras ska ha en stark koppling till just Nacka. Tora Dahl bodde endast en kortare tid som barn i Nacka, varför namnberedningen och de förtroendevalda i Nacka kommuns namngrupp har kommit fram till att en memorering av Tora Dahl inte är aktuell. Förslaget strider mot kulturmiljölagen och tillämpningen av god ortnamnsed.

Därmed föreslås att miljö- och stadsbyggnadsnämnden avslår medborgarförslaget att memorialnamnet Tora Dahl ska användas som namn på en plats.

Förslagen i medborgarförslaget

En medborgare har inkommit med förslaget om att namnge en plats efter Tora Dahl, förslagsvis det lilla torget i Finnboda vid ICA-butiken, till Tora Dahls torg.

Enhetens utredning och bedömning

Tora Dahl levde mellan 1886-1982 och var lärare och författare. Hon växte upp under enkla förhållanden hos en fostermor i Henriksdal i Nacka och bodde i den nu rivna trädgårds-mästarvillan. Vid 11 års ålder flyttade hon till sin biologiska mor på Östermalm. 1965 blev Tora Dahl första kvinna att mottaga Litteraturfrämjandets stora pris. Utanför

Vilans skola vid Danvikshems fot finns ett magnoliaträd som Tora Dahl donerade 1979, efter att hon fick Sofia hembygdsförenings Magnoliapris. I november 2018 fick hon en park i Stockholm uppkallad efter sig.

God ortnamnsed och memorialnamn

Sedan den 1 juli 2000 finns en hänsynsparagraf införd i kulturmiljölagen med föreskrifter om att tillämpa *god ortnamnsed*. Paragrafen stadgar att god ortnamnsed ska iakttas vid statlig och kommunal ortnamnsverksamhet.

I god ortnamnsed beskrivs lämpliga förhållningssätt till memorialnamn. Att namnge platser och vägar efter personer är känsligt och komplicerat. Prioriteringar och val av de som ska hedras måste ske och det finns många som förtjänar att få en plats uppkallad efter sig. En fråga som alltid uppkommer i beredningen av ett memorialnamnsärende är vad som avgör vem som är värd att memoreras och vilken plats står i paritet för den som ska memoreras. Subjektiva bedömningar är svåra att undvika vid memorialnamnsbeslut och prövning sker från fall till fall. Generella krav som kan ställas är att personen är avliden och i tiden för namngivningen är så pass känd att omgivningen inte omgående behöver en förklaring till namnvalet. Ett annat krav är att personen har anknytning till platsen där namnet ska placeras.

Grundat på god ortnamnsed arbetar namnberedning i Nacka gällande memorialnamn utifrån aspekten att personer som memoreras ska ha en stark koppling till Nacka. Personen kan till exempel ha levt i området, varit yrkesverksam i Nacka eller på annat sätt gjort avtryck på platsen för en stor del av medborgarna och/eller samhället. God ortnamnsed hänvisar även till den FN-resolution rörande memorialnamngivning som antogs 2002. Den har en grundläggande tanke om att bruket av memorialnamn ska minska generellt.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 2 maj 2024

Medborgarförslag, Bilaga 1

Kristina Edoff
Tf enhetschef Lantmäterienheten

Ingrid Jansson
Förrättningslantmätare